

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07045/2024-ERU
Č. j. 07045-9/2024-ERU

V Ostravě dne 14. října 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 23b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07045/2024-ERU a zahájeném dne 30. května 2024 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **innogy Zákaznické služby, s.r.o.**,
se sídlem Plynární 2748/6, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, IČO: 279 35 221,
zastoupená společností **innogy Energie, s.r.o.**,
se sídlem Limuzská 3135/12, Strašnice, 100 00 Praha 10, IČO: 499 03 209,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 5. ledna 2023 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost **innogy Zákaznické služby, s.r.o.**, se sídlem Plynární 2748/6, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, IČO: 279 35 221 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele**, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 téhož zákona ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku, když zaměstnanec účastníka řízení poskytl spotřebitelce paní [REDAKCE], odběrné místo EIC [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], dne 8. května 2022 věcně nesprávnou informaci, že cena za odebraný plyn v prolongačním ceníku společnosti **innogy Energie, s.r.o.**, se sídlem Limuzská 3135/12, Strašnice, 100 00 Praha 10, IČO: 499 03 209 (dále jen „dodavatel“ či „innogy Energie, s.r.o.“), bude nižší než [REDAKCE] Kč/MWh, přestože od 9. října 2022 jí dodavatel účtoval cenu za odebraný plyn dle ceníku produktové řady „plyn Plus“ platného od 1. dubna 2022 (tj. dle prolongačního ceníku) ve výši od [REDAKCE] Kč/MWh do [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH v závislosti na pásmu odběru, kdy tato věcně nesprávná informace mohla vést spotřebitelku k rozhodnutí, které by jinak neučinila, a to k setrvání ve smluvním vztahu s dodavatelem, ač od jiného obchodníka s plynem měla jinou, výhodnější nabídku.

II.

Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši**

30 000 Kč (slovy: třicet tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24524.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v rozhodném znění, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24524.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledku šetření Energetického regulačního úřadu (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) vedeného pod sp. zn. 19705/2022-ERU s dodavatelem, z něhož vyplynulo, že se účastník řízení mohl dopustit porušení zákazu užití nekalých obchodních praktik uvedeného v ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.

II. Průběh správního řízení

- [2] Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností správní orgán zahájil s účastníkem řízení podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu správní řízení sp. zn. OSR-07045/2024-ERU z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 30. května 2024, č. j. 07045-3/2024-ERU, bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.
- [3] Dne 11. června 2024 zaslala své vyjádření k předmětu správního řízení jménem účastníka řízení společnost innogy Energie, s.r.o. Správní orgán ji s ohledem na obsah zaslaného přípisu vyzval výzvou ze dne 19. června 2024, č. j. 07045-5/2024-ERU, k doložení oprávnění k zastupování účastníka řízení v předmětném správním řízení. Společnost innogy Energie, s.r.o. předložila dne 25. června 2024 správnímu orgánu plnou moc z téhož dne, na základě které je oprávněna zastupovat účastníka řízení v předmětném správním řízení.
- [4] Vyrozměním o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry ze dne 20. září 2024, č. j. 07045-7/2024-ERU, které bylo zástupci účastníka řízení doručeno téhož dne, vyrozuměl a poučil správní orgán účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci samé. Zástupce účastníka řízení své vyjádření a majetkové poměry účastníka řízení zaslal Úřadu dne 24. září 2024.
- [5] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona. Správní orgán proto přistoupil k vydání tohoto rozhodnutí.

III. Popis skutkového stavu

- [6] Dne [REDAKCE] uzavřel dodavatel se spotřebitelkou [REDAKCE] (dále jen „spotřebitelka“) Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] (dále jen „Smlouva“)

týkající se dodávek plynu do odběrného místa EIC [REDAKCE] na adrese [REDAKCE]. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou.

- [7] Dne [REDAKCE] uzavřely smluvní strany s účinností ode dne 8. října 2020 Dodatek ke Smlouvě, kdy dodatek byl uzavřen na dobu určitou (tj. na 24 měsíců ode dne účinnosti) pro produktovou řadu „plyn Extra+“ s individuální slevou a s možností automatické prolongace vždy na dalších 24 měsíců. Dle přiloženého ceníku produktové řady „plyn Extra+“ platného od 1. srpna 2018 byla obchodní složka ceny plynu ve výši od [REDAKCE] Kč/MWh do [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH v závislosti na pásmu odběru zákazníka. V Dodatku ke Smlouvě bylo stanoveno, že *„cena plynu bude v případě prolongace stanovena v ceníku produktové řady „plyn Plus“, který bude platný v kalendářním měsíci předcházejícím kalendářní měsíc, jenž předchází kalendářní měsíc, do něhož spadá poslední den příslušného období trvání Smlouvy, přičemž tento ceník bude zveřejněn nejpozději 50 dní před takovým posledním dnem na webu dodavatele“*.
- [8] Dne 8. května 2022 proběhl telefonický rozhovor mezi operátorkou účastníka řízení, [REDAKCE] (dále jen „operátorka“), a spotřebitelkou, který iniciovala spotřebitelka řešící, zda je pro ni výhodnější převést dodávky elektřiny k dodavateli, když od něj odebírá i plyn, nebo si převést dodávky plynu ke společnosti ČEZ Prodej, a.s., se sídlem Praha 4, Duhová 1/425, PSČ 140 53, IČO: 272 32 433 (dále jen „obchodník“), od níž odebírá elektřinu, neboť jí obchodník sdělil, že se blíží termín prolongace. Konkrétně se dotazovala, zda když si převede k účastníku řízení i dodávky elektřiny, bude mít nárok na slevu oproti cenám dodávek elektřiny uveřejněným na webu. Celý telefonický rozhovor je založen ve správním spisu pod č. j. 19705-7/2022-ERU, kdy v následujících bodech rozhodnutí je parafrázován s prvky citací (uvedeny kurzívou).
- [9] V průběhu hovoru spotřebitelka konstatovala, že je pro ni výhodnější převést si dodávky plynu k obchodníkovi, načež operátorka rozvinula debatu ohledně konkurenční cenové nabídky dodávek plynu, kterou spotřebitelce učinil obchodník. Spotřebitelka sdělila operátorce, že obchodník jí nabídl cenu plynu ve výši [REDAKCE] Kč/MWh a v současné době má od dodavatele cenu plynu ve výši [REDAKCE] Kč/MWh. Operátorka uvedla, že následně bude mít spotřebitelka dodávky plynu za cenu dle prolongačního ceníku, kdy cena plynu v něm bude určitě nižší než cena plynu uvedená v ceníku pro nové smlouvy. Spotřebitelka se následně dotázala na to, v jaké výši cena plynu tedy bude. Operátorka uvedla, že prolongační ceník zatím nevidí, uvidí jej až zhruba v polovině srpna 2022. Na opětovný dotaz spotřebitelky na alespoň přibližnou cenu operátorka odpověděla, že *„to vám opravdu neřeknu, ale 100% ta cena bude levnější, jo... než od někoho nějaká nová smlouva“*. Dále operátorka uvedla, že zákazníkům nyní i doporučují automatickou prolongaci smluv po končící fixaci namísto uzavření nové smlouvy, protože ceny dle prolongačního ceníku jsou nižší než nové ceny *„a ty nové ceny jsou všude stejné“*.
- [10] Na přímý dotaz spotřebitelky, zda jí tedy může být garantováno, že cena po prolongaci bude nižší než [REDAKCE] Kč/MWh, operátorka sdělila, že *„tak jako garantovat to vám teďka momentálně nemůžu, protože tu cenu nevidím, jo... ale určitě to bude levnější, zatím jsem se nesetkala s něčím... jako s ceník, který by byl dražší... ono to třeba bývá o nějakých 300 korun dražší než v té aktuální fixaci“*. Hovor uzavřely s tím, že je na spotřebitelce, zda změnu učiní či nikoliv.
- [11] Následně dne 9. května 2022 proběhl další telefonický hovor mezi operátorem účastníka řízení, [REDAKCE] (dále jen „operátor“), a spotřebitelkou. V závěru tohoto telefonického hovoru se spotřebitelka opětovně zeptala na cenu plynu po prolongaci Smlouvy s ohledem na tvrzení operátorky, že cena bude určitě nižší než [REDAKCE] Kč/MWh. Operátor uvedl, že neví, kde operátorka našla, že cena bude nižší, protože prolongační ceníky jsou zveřejněny 50 dnů před prolongací s tím, že ceny pro stávající zákazníky jsou vždy levnější než ceny pro nové zákazníky; cena pro nové zákazníky je nyní [REDAKCE] Kč/MWh.
- [12] Dne 9. října 2022 došlo k automatické prolongaci Smlouvy o dalších 24 měsíců a obchodní složka ceny plynu byla stanovena dle prolongačního ceníku (tj. ceník produktové řady „plyn Plus“ platný od 1. dubna 2022) ve výši od [REDAKCE] Kč/MWh do [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH v závislosti na pásmu odběru.

- [13] Spotřebitelka tuto skutečnost reklamovala u dodavatele. Účastník řízení jí za dodavatele přípisem ze dne 18. října 2022 sdělil, že se omlouvá za nepřesné informace od operátorky týkající se odhadu obchodní složky ceny za dodávky plynu. Dále účastník řízení za dodavatele přípisem ze dne 24. listopadu 2022 spotřebitelce sdělil, že prověřil telefonické hovory se závěrem, že rozhodnutí o setrvání dodávky zemního plynu u dodavatele bylo pouze v režii spotřebitelky a nemůže být tedy přisuzováno k tíži dodavatele rozhodnutí nabídku obchodníka nepřijmout.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Věcná příslušnost Úřadu

- [14] Podle ust. § 10 správního řádu jsou správní orgány věcně příslušné jednat a rozhodovat ve věcech, které jim byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona.
- [15] Zákonem č. 362/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 362/2021 Sb.“), přešla věcná příslušnost týkající se dozoru nad dodržováním povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele v oblasti zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích, jakož i vedení řízení o přestupcích, z České obchodní inspekce na Úřad.
- [16] V přechodných ustanoveních uvedených v článku II zákona č. 362/2021 Sb. je v bodě 2 stanoveno, že ten, kdo je oprávněn vykonávat zprostředkovatelskou činnost v energetických odvětvích k 30. červnu 2022 podle zvláštního zákona [tj. podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v rozhodném znění (dále jen „živnostenský zákon“)], může tuto činnost vykonávat bez oprávnění k činnosti zprostředkovatele podle energetického zákona nejdéle do 31. prosince 2023, pokud podá žádost o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele podle energetického zákona do 30. září 2022, přičemž do okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o oprávnění k činnosti zprostředkovatele podle energetického zákona se podmínky podnikání zprostředkovatele a kontrola jejich dodržování řídí dosavadními právními předpisy.
- [17] Správnímu orgánu je z úřední činnosti známo, že dne 7. září 2022 bylo účastníku řízení Úřadem uděleno oprávnění k činnosti zprostředkovatele v energetických odvětvích (Osvědčení o registraci zprostředkovatele číslo 742238122 ze dne 7. září 2022, č. j. 14368-5/2022-ERU), a to na základě jeho žádosti ze dne 5. září 2022. Projednávaný skutek se stal dne 8. května 2022, tj. po účinnosti zákona č. 362/2021 Sb.
- [18] S ohledem na přechodná ustanovení zákona č. 362/2021 Sb. se tedy ve vztahu k účastníku řízení podmínky podnikání zprostředkovatele a kontrola jejich dodržování řídily dosavadními právními předpisy (tj. živnostenským zákonem), a to až do nabytí právní moci rozhodnutí o oprávnění k činnosti zprostředkovatele podle energetického zákona, tj. do 7. září 2022.
- [19] Dále je nutné poukázat na výklad Nejvyššího správního soudu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. března 2024, č. j. 6 As 262/2023-30, a ze dne 15. května 2024, č. j. 4 As 315/2023-32), který dospěl k závěru, že s účinností příslušné části zákona č. 362/2021 Sb. přešla věcná příslušnost týkající se dozoru nad dodržováním povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele v oblasti zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích na Úřad i v případech, kdy skutek byl spáchán ještě před účinností zákona č. 362/2021 Sb., tedy před 1. lednem 2022, a podezřelým z přestupku je subjekt, který nepodal k Úřadu žádost o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele.
- [20] Závěry Nejvyššího správního soudu korigovaly přechodná ustanovení zákona č. 362/2021 Sb., která nereflektují případ, kdy subjekt vykonávající zprostředkovatelskou činnost v energetických odvětvích k 30. červnu 2022 podle živnostenského zákona nepodal žádost o registraci ani do 30. září 2022, a nebylo tak zcela zjevné, zda by se podmínky podnikání zprostředkovatele

a kontrola jejich dodržování řídily do tohoto data dosavadními právními předpisy (tj. živnostenským zákonem) či energetickým zákonem. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že subjekty spadají do věcné působnosti Úřadu zpětně.

- [21] Subjekt oprávněný vykonávat zprostředkovatelskou činnost v energetických odvětvích si tedy do určité míry mohl vybrat, od kdy po 1. lednu 2022 bude podřízen energetickému zákonu, neboť si mohl zvolit, kdy v období od 1. července 2022 do 30. září 2022 podá k Úřadu žádost o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele. S ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu však subjekty spadají do věcné působnosti Úřadu i zpětně.
- [22] Správní orgán tedy uzavírá, že Úřad je věcně příslušný k vedení správního řízení o přestupku s účastníkem řízení pro skutek uvedený ve výroku tohoto rozhodnutí.

IV. II. Použitá právní úprava

- [23] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [24] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachatelé lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [25] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a zákon o ochraně spotřebitele. Oba jmenované zákony byly v mezidobí od spáchání vytýkaného jednání novelizovány.
- [26] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal aplikovaná ustanovení zákonů s jejich novelizovaným zněním a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, taktéž jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku (vložením nových skutkových podstat přestupků došlo pouze k přečíslování odstavce užívaného pro ukládání pokuty podle zákona o ochraně spotřebitele). Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo jednání spácháno.

IV. III. Obecný právní rámec

- [27] Přestupku ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
- [28] Podle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.
- [29] Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle ust. § 5 téhož zákona nebo klamavé opomenutí podle ust. § 5a téhož zákona a agresivní obchodní praktika podle ust. § 5b téhož zákona. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 téhož zákona.
- [30] Podle ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.

- [31] Z výkladu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání (tj. užití nekalé obchodní praktiky), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku užije a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (tj. výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).
- [32] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.
- [33] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
- [34] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38 (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praktiky), musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázána dle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [35] Závěry výše uvedené judikatury lze tedy obecně shrnout tak, že při určení, zda obchodní praktika představuje nekalou obchodní praktiku, je nejprve nutno stanovit, zda dotčená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I směrnice o nekalých obchodních praktikách (v tzv. „černé listině“). Pokud je taková praktika v příloze nalezena, není třeba ověřovat, zda jsou splněny obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud posuzované jednání v tzv. černé listině obsaženo není, přistupuje se ke zkoumání, zda jsou naplněny podmínky tzv. malých generálních klauzulí (neboli tzv. „šedé listiny“), tj. obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud se nejedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku, přistoupí se k vyhodnocení otázky, zda daná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik dle ust. § 4 zákona o ochraně spotřebitele či dle článku 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách.

IV. IV. Právní posouzení skutku

- [36] V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení vykonává zprostředkovatelskou činnost pro dodavatele, pro kterého provozuje mj. zákaznickou linku, díky které zajišťuje pro zákazníky dodavatele prostřednictvím telefonického hovoru klientský servis spočívající zejména v řešení servisních požadavků zákazníků a v prodeji produktů z portfolia dodavatele či dalších služeb. Od 7. září 2022 je pak účastník řízení zapsán v registru zprostředkovatelů.
- [37] Účastník řízení je tedy právnická osoba, kdy povaha jeho činnosti (podnikání) spočívala mj. ve zprostředkování činností ve prospěch držitele licence (dodavatele) a spotřebitele, a to minimálně v provádění přípravných jednání a prací směřujících k obstarání příležitosti zejména k uzavření, změně

nebo zrušení smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu mezi držitelem licence a zákazníkem. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči spotřebitelům vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele, když poskytoval spotřebitelům službu spočívající právě v obstarání příležitosti uzavřít, změnit nebo zrušit smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny s dodavatelem.

- [38] V rámci správního řízení bylo dále zjištěno, že spotřebitelka v rámci smluvního vztahu s účastníkem řízení vystupovala jako nepodnikající fyzická osoba, která nejednala v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Správní orgán takto usuzuje ze skutečnosti, že ve Smlouvě i v dodatku k ní je identifikována jménem, příjmením, datem narození a adresou a jedná se o zákazníka kategorie „domácnost“. Spotřebitelka tak naplňuje definici spotřebitele podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [39] Z obsahu nahrávky telefonického hovoru (podrobněji viz body [8] až [10] tohoto rozhodnutí) má správní orgán za nesporné, že dne 8. května 2022 se na zákaznickou linku účastníka řízení obrátila spotřebitelka s dotazem, zda když si převede k dodavateli i dodávky elektřiny, bude mít nárok na slevu oproti cenám dodávek elektřiny uveřejněným na webu, neboť spotřebitelka aktuálně řešila, zda je pro ni výhodnější převést dodávky elektřiny k dodavateli, když od něj odebírá i plyn, nebo naopak si převést dodávky plynu k obchodníkovi, od něhož odebírá elektřinu. V průběhu telefonického hovoru operátorka nepřímou ubezpečila spotřebitelku, že prolongační ceník plynu dodavatele bude levnější než spotřebitelkou uváděná konkurenční nabídka ve výši █████ Kč/MWh.
- [40] Dále je zejména z vyjádření účastníka řízení za dodavatele ze dne 18. října 2022 k reklamaci spotřebitelky (založeno pod č. j. 19705-4/2022-ERU) a z nového plánu záloh spotřebitelky ze dne 28. října 2022 (založeno pod č. j. 19705-1/2022-ERU) nesporné, že od 9. října 2022 byla cena za odebraný plyn dle ceníku produktové řady „plyn Plus“ platného od 1. dubna 2022 (tj. dle prolongačního ceníku) ve výši od █████ Kč/MWh do █████ Kč/MWh bez DPH v závislosti na pásmu odběru zákazníka.
- [41] V rámci vedeného správního řízení tedy bylo zjištěno a prokázáno, že dne 8. května 2022 v rámci telefonického hovoru ubezpečila operátorka spotřebitelku, že cena za odebraný plyn v prolongačním ceníku dodavatele bude pro její odběrné místo nižší než █████ Kč/MWh, avšak od 9. října 2022 byla cena za odebraný plyn dle prolongačního ceníku dodavatele pro odběrné místo spotřebitelky vyšší než █████ Kč/MWh (a to ve výši od █████ Kč/MWh do █████ Kč/MWh bez DPH v závislosti na pásmu odběru zákazníka).
- [42] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil k zjišťování, zda je obchodní praktika účastníka řízení (viz předchozí bod tohoto rozhodnutí) zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách.
- [43] Nejprve správní orgán vyhodnocoval, zda obchodní praktika účastníka řízení nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele. Po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl správní orgán k závěru, že nesplňuje kritéria žádné z praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, a proto přistoupil k posuzování, zda se jedná o nekalou obchodní praktiku podle ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku. Po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele dospěl správní orgán k závěru, že posuzovaná obchodní praktika nesplňuje kritéria žádné z uvedených praktik. K posouzení obchodní praktiky jako klamavého konání dle ust. § 5 zákona o ochraně spotřebitele uvádí správní orgán následující.

- [44] Ve smyslu ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [45] Jednání účastníka řízení (viz bod [41] tohoto rozhodnutí) obsahuje věcně nesprávnou, tedy nepravdivou, informaci, a to informaci, že cena za odebraný plyn v prolongačním ceníku dodavatele bude pro odběrné místo spotřebitelky nižší než █████ Kč/MWh, neboť dle prolongačního ceníku byla cena za odebraný plyn pro odběrné místo spotřebitelky ve výši od █████ Kč/MWh do █████ Kč/MWh bez DPH (v závislosti na pásmu jejího odběru).
- [46] Správní orgán považuje za nutné se podrobněji vyjádřit k obsahu předmětného telefonického hovoru spotřebitelky a operátorky ze dne 8. května 2022 v kontextu s vyjádřením dodavatele (založené pod č. j. 19705-10/2022-ERU) a zástupce účastníka řízení (založené pod č. j. 07045-8/2024-ERU), tedy s vyjádřeními společnosti innogy Energie, s.r.o.
- [47] Společnost innogy Energie, s.r.o. uvedla, že spotřebitelce nebyla sdělena konkrétní cena, která by jí byla jakkoli garantována. Má za to, že v telefonickém hovoru nezaznělo, že cena bude levnější než █████ Kč/MWh, ale že zaznělo pouze, že cena po prolongaci bude nižší než cena akviziční, a to je pravdivé tvrzení.
- [48] Správní orgán nikterak nerozporuje, že operátorka v rámci telefonického hovoru spotřebitelce uvedla, že prolongační ceník nevidí, a ani to, že nezazněla konkrétní cena dle prolongačního ceníku. Stěžejní část telefonického hovoru ze dne 8. května 2022 je parafrázována v bodech [9] a [10] tohoto rozhodnutí; důležité pasáže hovoru jsou citovány (označeno kurzívou). Z této je pro průměrného člověka srozumitelné, že operátorka sice v době, kdy telefonát probíhal, ještě neviděla v systému prolongační ceník platný pro spotřebitelku, ale i přes to spotřebitelce sdělila informaci, kterou lze obsahově interpretovat tak, že cena v prolongačním ceníku bude určitě nižší než jakákoli cena při uzavření nové smlouvy, kdy ceny u těchto smluv mají být u všech obchodníků s plynem stejné. Nadto operátorka sdělila spotřebitelce, že se ještě nesetkala s tím, že by prolongační ceník byl dražší, čímž upevnila předpoklad, že cena bude pro spotřebitelku výhodná, resp. výhodnější, než jí nabízí obchodník.
- [49] Stejně tak správní orgán nerozporuje, že operátorka výslovně nepoužila slovní spojení, že cenu spotřebitelce garantuje. Ovšem pravděpodobně tlakem daného okamžiku, kdy spotřebitelka reálně zvažovala převod odběrného místa plynu od dodavatele k obchodníkovi a dodavatel by tak ztratil spotřebitelku jako zákazníka (v opačném případě by potenciálně došlo k uzavření nové smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny pro odběrné místo spotřebitelky), sdělila spotřebitelce informace vedoucí k domněnce, že pro spotřebitelku je výhodné zůstat u dodavatele, neboť cena plynu u dodavatele bude nižší než nabídka, kterou jí učinil obchodník (nižší než █████ Kč/MWh).
- [50] Správní orgán se dále při posouzení, zda je předmětná obchodní praktika klamavým konáním dle ust. § 5 zákona o ochraně spotřebitele, musel vypořádat s tím, zda tato věcně nesprávná, tedy nepravdivá, informace vedla nebo mohla vést spotřebitelku k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinila.
- [51] Rozhodnutím ohledně koupě se podle ust. § 2 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně spotřebitele rozumí rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek výrobek nebo službu koupí, zda za ně zaplatí najednou nebo částečně, zda si je ponechá nebo neponechá nebo zda ve vztahu k nim uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat nebo zdržet se jednání. Tato definice umožňuje velmi široký výklad pojmu „rozhodnutí spotřebitele ohledně koupě“ a zahrnuje jakékoli rozhodnutí, které spotřebitel může v rámci obchodní transakce učinit.
- [52] Informace poskytnuté operátorkou v rámci předmětného telefonického hovoru považuje správní orgán za natolik zásadní, že mohly vést spotřebitelku k tomu, že smlouvu s dodavatelem nevypověděla očekávaje výhodnější cenu v prolongačním ceníku, než jí nabídl obchodník (tj. nižší než █████ Kč/MWh). Důležitost informace pro spotřebitelku je seznatelná zejména z jejího následného postupu, a to z reklamace ceny plynu i z podání podnětu k Úřadu ohledně postupu dodavatele. V daném

případě je tedy zjevné, že nepravdivá informace minimálně mohla spotřebitelku vést k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinila (konkrétně k rozhodnutí o setrvání ve smluvním vztahu s dodavatelem).

- [53] Správní orgán má tak s ohledem na výše uvedené za to, že posuzovaná obchodní praktika účastníka řízení naplňuje znaky klamavého konání ve smyslu ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. V ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele je klamavé konání podle ust. § 5 téhož zákona nekalou obchodní praktikou.
- [54] Ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele stanovuje, že užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí se zakazuje. Pro úplnost správní orgán konstatuje, že nekalá obchodní praktika byla v posuzovaném případě použita během rozhodování ohledně koupě, jak ostatně vyplývá z výše uvedeného (viz bod [52] tohoto rozhodnutí).
- [55] Správní orgán má tak za zjištěné a prokázané, že účastník řízení jakožto prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele užil nekalou obchodní praktiku (konkrétně klamavé konání ve smyslu ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 téhož zákona), když operátorka poskytla spotřebitelce dne 8. května 2022 věcně nesprávnou informaci, že cena za odebraný plyn v prolongačním ceníku dodavatele bude nižší než █████ Kč/MWh, přestože od 9. října 2022 jí dodavatel účtoval cenu za odebraný plyn dle prolongačního ceníku ve výši od █████ Kč/MWh do █████ Kč/MWh bez DPH v závislosti na pásmu odběru, kdy tato věcně nesprávná informace mohla vést spotřebitelku k rozhodnutí, které by jinak neučinila, a to k setrvání ve smluvním vztahu s dodavatelem, ač od jiného obchodníka s plynem měla jinou, výhodnější nabídku.

IV. V. Formální a materiální stránka přestupku

- [56] Správní orgán má na základě výše uvedených skutečností za prokázané, že výše uvedeným jednáním byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení jakožto prodávající porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik stanovený v ust. § 4 odst. 4 téhož zákona.
- [57] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupku je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaného přestupku.
- [58] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [59] Co se týče materiální stránky přestupku, tak v daném případě společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitelů, neboť uvedením nepravdivé informace mohla být spotřebitelka uvedena v omyl, v důsledku kterého zůstala ve smluvním vztahu s dodavatelem a zvažovala (dle telefonického hovoru ze dne 8. května 2022) převedení svého odběrného místa

elektriny k němu. Spotřebitelce tímto byla ovlivněna její volnost rozhodnutí, zda ze závazkového vztahu vystoupí.

- [60] Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků (spotřebitelů). Nekalé obchodní praktiky totiž významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže. Správní orgán si je vědom, že prokázaným protiprávním jednáním vůči spotřebitelce nemůže dojít k deformaci trhu s energetikou, přesto je zde však veřejný zájem na postihu tohoto jednání, neboť jeho akceptací by mohlo dojít k jeho obecnému rozšíření a negativním důsledkům jak pro spotřebitele, tak pro ostatní dodavatele.
- [61] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že uvedené jednání vůči spotřebitelce dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. VI. Odpovědnost za přestupek

- [62] Správní orgán s odkazem na ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky považuje za pachatele předmětného přestupku účastníka řízení, neboť k naplnění znaků přestupku došlo jednáním zaměstnance, příp. osoby v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení, účastníka řízení [operátorky – tedy fyzické osoby, která se podle ust. § 20 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě], který porušil právní povinnost uloženou účastníku řízení, a to při činnosti účastníka řízení [při zprostředkovatelské činnosti pro dodavatele]. Odpovědnost za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele tedy nese účastník řízení.
- [63] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, ani z tvrzení účastníka řízení nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaného přestupku.
- [64] Charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. V daném případě tedy není pro posouzení odpovědnosti za přestupek nijak rozhodné, zda operátorka poskytla nepravdivé informace spotřebitelce úmyslně či z nedbalosti (například v důsledku nevhodně zvolených slov). Je věcí účastníka řízení, aby proškolil osoby, které používá při své činnosti, tak, aby při výkonu jeho činnosti nedocházelo k porušení povinnosti dané mu zákonem o ochraně spotřebitele a nepoškodil tak zájmy chráněné tímto zákonem.
- [65] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že došlo ke spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a účastník řízení je za něj odpovědný.

IV. VII. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [66] Správní orgán se dále vypořádal se zbylými námitkami, které byly v průběhu správního řízení vzneseny účastníkem řízení, resp. jeho zástupcem.

- [67] Účastník řízení poukazuje na ust. § 553 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v rozhodném znění (dále jen „občanský zákoník“), podle kterého platí, že byl-li projev vůle mezi stranami dodatečně vyjasněn, nepřihlíží se k jeho vadě a hledí se, jako by tu bylo právní jednání od počátku. Spotřebitelka měla dle účastníka řízení správné informace nejpozději dne 9. května 2022 a ve svém zájmu měla dle jí sdělených instrukcí zhlédnout konkrétní ceny platné po prolongaci její smlouvy zveřejněné na webu před prolongací, kdy mohla včas učinit informované rozhodnutí a smlouvu do 20. dne před prolongací vypovědět. Účastník řízení proto považuje za nepravdivé, pokud se spotřebitelka opírá pouze o první telefonický hovor a vytváří dojem, jako kdyby nebylo druhého, vyjasňujícího telefonického hovoru.
- [68] K uvedenému správní orgán konstatuje, že ust. § 553 občanského zákoníku se týká neurčitého a nesrozumitelného právního jednání, které pro tuto vadu nemůže vyvolat zamýšlené právní následky. Projev vůle je srozumitelný a určitý tehdy, je-li možno zjistit, jaké právní následky má projevená vůle způsobit, tedy jaká práva a povinnosti a jakým způsobem má právní jednání založit, změnit nebo zrušit. Projev vůle není srozumitelný, pokud výrazům, kterými je vůle navenek komunikována, nelze porozumět, takže se nelze seznámit s obsahem projevené vůle (například nesrozumitelné zvuky při ústním projevu, nečitelné písmo při písemném projevu, použití cizího jazyka, kterému adresát jednání nerozumí apod.). Projev vůle není určitý, pokud použité výrazy nejsou po obsahové stránce dodatečně konkrétní a jasné, takže nelze určit, jaké právní následky má projevená vůle vyvolat. Srov. *Lavický, P. a kol.* Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022.
- [69] V daném případě zcela jistě nešlo o nesrozumitelný projev vůle. Co se týče neurčitosti projevu vůle, tak ani tento správní orgán v telefonickém hovoru ze dne 8. května 2022 nespatřuje, neboť operátorka zcela jasně uvedla informace vedoucí k domněnce, že pro spotřebitelku je výhodnější setrvat v závazkovém vztahu s dodavatelem ohledně dodávek plynu, když prolonační ceník dodavatele má být levnější než spotřebitelkou uváděná konkurenční nabídka obchodníka ve výši ████████ Kč/MWh.
- [70] K telefonickému hovoru ze dne 9. května 2022 správní orgán uvádí, že tento proběhl z důvodu zaznamenání požadavku spotřebitelky na bližší informace ohledně dodávek elektřiny na webu dodavatele a že operátor ohledně ceny plynu v prolonačním ceníku odpovídal na přímý dotaz spotřebitelky. Hovor tedy neproběhl proto, že by účastník řízení, příp. dodavatel, chtěl odstranit neurčitost předchozího telefonického hovoru (telefonického hovoru ze dne 8. května 2022). Správní orgán považuje námitku účastníka řízení za nedůvodnou.

V. Uložení správního trestu

- [71] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [72] Jelikož zákon o ochraně spotřebitele neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykánych skutků účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku přiléhavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [73] V projednávaném případě není možné aplikovat institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, a to vzhledem k povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům a rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

- [74] Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [75] Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele lze za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.
- [76] Při stanovení konkrétní výměry pokuty přihlédl správní orgán ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě přihlédl správní orgán také k osobě pachatele.
- [77] Správní orgán s ohledem na ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje popsanou nekalou obchodní praktiku za závažnou. Spotřebitelce byly poskytnuty nepravdivé informace týkající se ceny plynu, za kterou jí ho bude dodavatel dodávat do jejího odběrného místa v případě prolongace stávající smlouvy. Na základě této skutečnosti mohla spotřebitelka učinit rozhodnutí ohledně nevypovězení Smlouvy, které by jinak neučinila, kdyby znala skutečnou cenu plynu po prolongaci. V důsledku tohoto tedy spotřebitelka mohla setrvat v závazkovém vztahu s dodavatelem (a také setrvala).
- [78] Skutečnost, že se nejednalo o výslovné uvedení nepravdivé informace spotřebitelce, ale spíše šlo o nevhodnou volbu kombinací slov, kdy se operátorka snažila neztratit zákazníka dodavatele, hodnotí správní orgán ve smyslu ust. § 38 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky jako skutečnost snižující závažnost přestupku.
- [79] Jako skutečnost výrazně snižující závažnost přestupku hodnotí správní orgán ve smyslu ust. § 38 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky to, že v kontextu s obsahem telefonického hovoru s operátorem dne 9. května 2022, který informace poskytnuté operátorkou korigoval, je obsah telefonického hovoru s operátorkou méně způsobilý zásadně ovlivnit rozhodnutí spotřebitelky, které by jinak neučinila.
- [80] Co se týče tvrzení společnosti innogy Energie, s.r.o., že s účinností od 27. prosince 2023 byla spotřebitelce nabídnuta produktová řada „plyn Benefit+“ s individuální slevou, kdy cena za odebraný plyn by byla ve výši ████████ Kč/MWh, tak k tomuto správní orgán nepřihlédl při ukládání sankce. Správní orgán kvituje, že se jednalo o snahu společnosti innogy Energie, s.r.o. odvrátit škodlivý následek jednání účastníka řízení, ovšem s velkým časovým odstupem, když dne 9. října 2022 došlo k automatické prolongaci Smlouvy o dalších 24 měsíců a obchodní složka ceny plynu byla stanovena dle prolongačního ceníku ve výši od ████████ Kč/MWh do ████████ Kč/MWh bez DPH v závislosti na pásmu odběru. Správní orgán také poukazuje na to, že tato nabídka nebyla účastníkem řízení nijak doložena.
- [81] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán nemá povědomí o tom, že by s účastníkem řízení bylo vedeno v poslední době přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říci, že se účastník řízení přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.
- [82] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [83] Pokud se má správní orgán vyjádřit ve smyslu ust. § 37 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze činnosti účastníka řízení jakožto právnické osoby, pak lze konstatovat, že povaha jeho činnosti spočívá mj. ve zprostředkování činností ve prospěch držitele licence (dodavatele) a spotřebitele, a to minimálně v provádění přípravných jednání a prací směřujících k obstarání příležitosti zejména k uzavření, změně nebo ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu mezi držitelem licence (dodavatelem) a zákazníkem. Jestliže však lze v činnosti účastníka řízení vysledovat

snahu o oklamání spotřebitelů a případně obohacení se na jejich úkor, nespátřuje v tom správní orgán povahu řádného a čestného provozování činnosti.

- [84] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [85] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [86] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [87] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.
- [88] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58).
- [89] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [90] Účastník řízení v rámci správního řízení využil možnosti doložit své majetkové poměry a správnímu orgánu byla předložena Výroční zpráva za rok 2023, která obsahuje i Rozvahu a Výkaz zisku a ztráty za rok 2023. Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2023 zjistil, že účastník řízení dosáhl tržeb za prodej služeb a zboží ve výši [REDAKCE] Kč (v předchozím účetním období [REDAKCE] Kč) a výsledku hospodaření za účetní období ve výši [REDAKCE] Kč (v předchozím účetním období [REDAKCE] Kč), přičemž čistý obrat za účetní období činil [REDAKCE] Kč (v předchozím účetním období [REDAKCE] Kč).

- [91] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení jakožto právnické osoby, stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí.
- [92] Správní orgán k výši uložené pokuty dále uvádí, že uložená pokuta byla stanovena při samotné dolní hranici zákonného rozpětí pokuty a nelze tedy v tomto ohledu uvažovat o její nepřiměřenosti. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak represivní, a současně není pro účastníka řízení likvidační.
- [93] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [94] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.

VI. Náklady řízení

- [95] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v rozhodném znění, a článku II vyhlášky č. 145/2024 Sb. činí náklady řízení paušální částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vanda Míková, v.r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží: společnost innogy Zákaznické služby, s.r.o. prostřednictvím společnosti innogy Energie, s.r.o.